

Učební osnovy

Obor vzdělání: Informační technologie

Školní vzdělávací program:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

18-20-M/01

Informační technologie

denní

384

1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura

Obecné cíle:

Hlavním cílem jazykového a estetického vzdělávání je rozvoj komunikačních kompetencí žáků, užívání českého jazyka jako prostředku k přijímání, sdělování a výměně informací na základě získaných jazykových a slohových znalostí a rozvoj odborných i sociálních kompetencí žáků. V estetické výchově je cílem prohlubování jazykových znalostí, kultivování celkového projevu žáka a formování jeho estetického citění, vkusu a postojů v oblasti kulturní, společenské i mezilidské.

Charakteristika učiva:

Učivo je tvořeno dvěma základními složkami předmětu, jazykovou a literární, které se vzájemně prolínají a doplňují. Počet týdenních vyučovacích hodin za studium je 12.

Jazykové vzdělávání prohlubuje znalost jazykového systému, rozvíjí komunikační schopnosti žáku a přispívá k větší kultivovanosti psaného i mluveného jazykového projevu a společenského vystupování žáků.

Literární vzdělávání pomáhá formovat estetické vnímání světa. V oblasti literární teorie seznamuje žáky se základními literárními pojmy, které uplatňují studenti při práci s textem. V oblasti literární historie pojednává o tvorbě vybraných autorů jednotlivých epoch a sleduje jejich dílo ve všeobecných dobových souvislostech.

Pojetí výuky:

V předmětu český jazyk a literatura je využíváno klasických i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je důležité střídat a kombinovat následující vyučovací metody a formy práce:

- Asociační metody
- Brainstormingové metody
- Daltonské výukové metody
- Diferenciační výukové metody
- Dramatizační metody
- E- learning
- Evokační metody
- Exkurze, výlety, představení, přednášky
- Gamifikace
- Heuristické metody
- Kognitivní metody
- Komunikační metody
- Kooperativní učení
- Metody práce s textem
- Metody práce ve dvojicích
- Metody tvůrčího psaní
- Metody vzájemného učení
- Mapy – myšlenkové, pojmové, příběhové
- Pohybové metody

- Práce s prameny
- Projektové výukové metody
- RWCT
- Samostatná práce žáků
- Simulační metody
- Skupinová práce
- Soutěže

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení;
- písemné testy nestandardizované i standardizované;
- diktáty a pravopisná cvičení;
- slohové práce;
- přednes referátů;
- prezentace individuálních i skupinových prací;
- hodnocení je v souladu se školním klasifikačním řádem;
- konečnou klasifikaci určuje vyučující;
- pozornost by měla být věnována i sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat: **kompetence k učení:**

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení;

- s porozuměním poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky;
- využívá různé informační zdroje;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení.

kompetence k řešení problémů:

- rozumí zadání úkolů, získává informace potřebné k řešení problémů;
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

komunikativní kompetence:

- žák vhodně formuluje a obhajuje své myšlenky a názory;
- účastní se diskuzí;
- rozebere a interpretuje text;
- vystihne podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí;
- vyjadřuje se v souladu se zásadami kulturního projevu.

personální kompetence:

- stanovuje si cíle a priority podle svých schopností;
- přijímá hodnocení svých výsledků, posoudí rady a kritiku;
- efektivně se učí a pracuje.

sociální kompetence:

- je schopen práce ve skupině;
- aktivně se podílí na řešení zadaných úkolů (práce s textem);
- navrhuje správné postupy řešení úkolů.

občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii, diskriminaci;
- uvědomuje si vlastní kulturní národní a osobnostní identitu;

- uznává tradice a hodnoty národa, chápe jeho minulost i současnost;

kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli.

digitální kompetence:

- bezpečně, efektivně a účelně pracuje s informacemi z digitálních zdrojů, komunikuje pomocí digitálních technologií;
- využívá digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnostnímu rozvoji;
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit (např. pomůcky, studijní literaturu).

V předmětu se uplatňují následující průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

Žák:

- se dokáže orientovat v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit;
- odolává jednoduché myšlenkové manipulaci díky mediální výchově;
- diskutuje o citlivých nebo kontroverzních otázkách;
- efektivně pracuje s informacemi a kriticky je vyhodnocuje.

Člověk a digitální svět:

Žák:

- využívá digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- využívá digitální technologie k získávání informací z různých zdrojů, k jejich sdílení, předávání nebo prezentaci s ohledem na zamýšleného příjemce

Člověk a svět práce:

Žák:

- vyhledává a posuzuje informace o vzdělávací nabídce;
- písemně i ústně se prezentuje při jednání s potenciálními zaměstnavateli a formuluje své priority.

Hodinové dotace v jednotlivých ročnících:

Ročník	hodin týdně	celkem hodin
I.	3	96
II.	3	96
III.	3	96
IV.	3	96

Český jazyk

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">– rozlišuje český jazyk na rovinu spisovnou a nespisovnou, charakterizuje obecnou češtinu, slang, argot, nářečí;– řídí se zásadami spisovné výslovnosti;– v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu;– pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka;– ovládá způsoby tvoření slov a dokáže je využít v mluveném i psaném projevu;– rozpozná v textu chybně utvořené slovo;– používá odpovídající slovní zásobu včetně odborné terminologie;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností <ul style="list-style-type: none">– útvary národního jazyka– zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost– hlavní principy českého pravopisu– význam, tvoření slov, rozdělení a obohacování slovní zásoby, slovníky– slovní zásoba zaměřená na studijní obor (terminologie)
<ul style="list-style-type: none">– v písemném projevu dokáže využít slohotvorné činitele;– rozpozná funkční styly, slohové postupy a v typických případech i slohový útvar a vhodně je používá;– rozpozná prostě sdělovací styl a jeho útvary;	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none">– slohotvorní činitele objektivní a subjektivní– funkční styly– slohové postupy a útvary– prostě sdělovací styl (osobní dopis, krátké informační útvary, inzerát, osnova)
<ul style="list-style-type: none">– na příkladech doloží druhy mediálních produktů;– uvede základní média působící v regionu;– má přehled o knihovnách a jejich službách;– zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů;– kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.);– dokáže pracovat s fyzickými příručkami;	3. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none">– informační výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky;– práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě;– praktický řečový výcvik

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky; – nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; – třídí slova z hlediska tvaroslovného a skladebného; – rozliší v textu slovní druhy a určí mluvnické kategorie; – v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; 	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností <ul style="list-style-type: none"> – jazyková kultura ☐ tvarosloví ☐ hlavní principy českého pravopisu
<ul style="list-style-type: none"> – vystihne charakteristické znaky různých druhů projevů a rozdíly mezi nimi; – dokáže se orientovat v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit; – efektivně pracuje s informacemi a kriticky je vyhodnocuje; – sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary; – dovede popsat a charakterizovat osobu; – vystihne charakteristické znaky projevů prakticky odborných; 	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> – druhy řečnických projevů – media a mediální sdělení (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...) – charakteristika, popis osoby – projevy prakticky odborné (výklad, návod,) – praktický řečový výcvik
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu textu i jeho části, – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; – píše si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; 	3. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none"> – techniky a druhy čtení, orientace v textu a jeho komplexní rozbor – získávání a zpracování informací z textu

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – pracuje se skladbou věty; – ovládá principy českého pravopisu – objasní základní terminologii oboru; – v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; 	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností <ul style="list-style-type: none"> – syntax, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu – hlavní principy českého pravopisu – práce s odbornými termíny
<ul style="list-style-type: none"> – vhodně se prezentuje a obhájí svá stanoviska; argumentuje – uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na mezilidskou komunikaci; – odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného; stylu v písemném i mluveném projevu; – vhodně používá jazykové prostředky odborného stylu; 	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> – komunikační situace a komunikační strategie – média a mediální sdělení – projevy prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (výklad nebo návod k činnosti,..) – praktický řečový výcvik
<ul style="list-style-type: none"> – samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; – vypracuje anotaci, resumé; – rozumí obsahu textu i jeho části; 	3. Práce s textem <ul style="list-style-type: none"> – druhy a žánry textu – zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby (anotace, konspekt, resumé, osnova)

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; – orientuje se v rozdělení evropských jazyků; – uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování – v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; 	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností <ul style="list-style-type: none"> – vývoj spisovné češtiny a vývojové tendence současné češtiny – postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky – gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce – hlavní principy českého pravopisu
<ul style="list-style-type: none"> – popíše funkci uměleckého stylu; – má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; – rozezná literaturu faktu a uměleckou literaturu; – napíše vypravování; – posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; – správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; – sestaví základní projevy administrativního stylu; – využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); – vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; – přednese krátký projev; 	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> – umělecký styl (vypravování/úvaha/popis osoby, věci) – literatura faktu a umělecká literatura – grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů – projevy administrativní (pohovor, diskuse, přijímací pohovor, životopis), – vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené – praktický řečový výcvik
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná všechny typy textu a dokáže je interpretovat. 	3. Práce s textem <ul style="list-style-type: none"> – interpretace textu

Literatura

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">– zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období;– zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;– vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl;– samostatně vyhledává informace v této oblasti;– vymezí hlavní myšlenku a charakteristické znaky literárních textů vzhledem k historickému kontextu;	<p>1. Literatura a ostatní druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none">– písemnictví starověku– středověká literatura– renesance a humanismus– baroko– klasicismus, osvícenství a preromantismus– umění a osobnosti daného období jako specifická výpověď o skutečnosti– vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech– aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě
<ul style="list-style-type: none">– charakterizuje základní pojmy literární vědy a aplikuje je při interpretaci uměleckého textu;– při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;– vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi;– prohlubuje teoretické a interpretační dovednosti z oblasti literární teorie;– vyjádří vlastními slovy obsah textu i jeho jednotlivých částí, je schopen ho interpretovat;– rozezná umělecký text od neuměleckého;– text interpretuje a debatuje o něm;– konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů;	<p>2. Práce s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none">– základy literární vědy– literární druhy a žánry– četba a interpretace literárního textu– metody interpretace textu– využití poznatků z literární teorie při analýze textů– tvořivé činnosti
<ul style="list-style-type: none">– vysvětlí význam kulturních hodnot a lidového umění;– diskutuje o estetické hodnotě předmětů běžného života.	<p>3. Kultura</p> <ul style="list-style-type: none">– ochrana a využívání kulturních hodnot– lidové umění a užitá tvorba– estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti; – vymezí hlavní myšlenku a charakteristické znaky literárních textů vzhledem k historickému kontextu; 	<p>1. Literatura a ostatní druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> – národní obrození – romantismus – realismus – světová a česká literatura 2. poloviny 19. století – umění a osobnosti daného období jako specifická výpověď o skutečnosti – vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech – aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vlastními slovy obsah textu i jeho jednotlivých částí, je schopen ho interpretovat; – rozliší umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – analyzuje texty z hlediska literární teorie; 	<p>2. Páče s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – četba a interpretace literárního textu – využití poznatků z literární teorie při analýze textů
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v nabídce kulturních institucí; 	<p>3. Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> – kulturní instituce v ČR a v našem regionu

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti; – vymezí hlavní myšlenku a charakteristické znaky literárních textů vzhledem k historickému kontextu; 	1. Literatura a ostatní druhy umění <ul style="list-style-type: none"> – světová a česká literatura 1. pol. 20. století – 2. poloviny 20. století – umění a osobnosti daného období jako specifická výpověď o skutečnosti – vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech – aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vlastními slovy obsah textu i jeho jednotlivých částí, je schopen ho interpretovat; – rozliší umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – analyzuje texty z hlediska literární teorie; 	2. Práce s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> – interpretace literárního textu, porozumění obsahu a jeho reprodukce – četba a interpretace literárního textu – využití poznatků z literární teorie při analýze textů – vlastní hodnocení textu – využití poznatků z literární teorie při analýze textů
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí objektivitu reklamy, propagace a uvědomuje si jejich význam v dnešní společnosti; – orientuje se v kultuře bydlení a odívání. 	3. Kultura <ul style="list-style-type: none"> – funkce reklamy, propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl – kultura bydlení a odívání

Rozpis učiva a realizace kompetencí: 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti; – vymezí hlavní myšlenku a charakteristické znaky literárních textů vzhledem k historickému kontextu; 	1. Literatura a ostatní druhy umění <ul style="list-style-type: none"> – světová a česká literatura 2. poloviny 20. století – současná česká a světová literární tvorba – umění a osobnosti daného období jako specifická výpověď o skutečnosti – vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech – aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vlastními slovy obsah textu i jeho jednotlivých částí, je schopen ho interpretovat; – rozliší umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – analyzuje texty z hlediska literární teorie; 	2. Práce s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> – interpretace literárního textu, porozumění obsahu a jeho reprodukce – četba a interpretace literárního textu – využití poznatků z literární teorie při analýze textů
<ul style="list-style-type: none"> – porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území. – popíše vhodné společenské chování v dané situaci. 	3. Kultura <ul style="list-style-type: none"> – kultura národností na našem území – principy a normy kulturního chování, společenská výchova